

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U PULI-POLA
Kranjčevićeva 8, 52100 Pula-Pola

Poslovni broj P-62/2024-25

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Puli - Pola, po sucu Heleni Božović Sladaković kao sucu pojedincu, u pravnoj tužitelja Marijana Smokovića iz Pule, Lovežica 55, OIB 70539877081 kojega zastupa punomoćnica Tea Tončić, odvjetnica iz Pule protiv tuženika Hrvatske poštanske banke d.d., Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB 87939104217 koju zastupaju punomoćnici iz Odvjetničkog društva Žurić i Partneri d.o.o., odvjetnici iz Zagreba, radi utvrđenja i isplate, nakon zaključene glavne javne rasprave 1. lipnja 2026. održane u prisutnosti zamjenice punomoćnice tužitelja i odsutnosti uredno pozvanog tuženika, 13. srpnja 2026. objavio i

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se ništetnom odredba sadržana u čl. 5.1. Ugovora o kreditu br. 312564 sklopljenog između tužitelja kao korisnika kredita i tuženika kao davatelja kredita dana 10.04.2008. koja propisuje iznos naknade za obradu zahtjeva Ugovora o kreditu u iznosu od 1,75% od iznosa kredita, a koja glasi:

„Korisnik kredita se obvezuje kreditoru platiti temeljem ovog Ugovora sve naknade i troškove sukladno Odluci o kamatama i naknadama Kreditora, a naročito sljedeće naknade

5.1. Naknada za odobrenje kredita: 1,75% (slovima: jedancijlih sedamdesetpet posto) jednokratno na iznos odobrenog kredita” pa stoga navedena odredba ugovora kao i sve kasnije izmjene te odluke ne proizvode nikakve pravne učinke između ugovornih strana.

II Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d., OIB 78427478595, da tužitelju Smoković Marijanu, OIB 70539877081, u roku od 15 dana po osnovi jednokratne naknade za obradu zahtjeva kredita isplati iznos od 1.316,59 eur zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja na navedeni iznos teče od 30.04.2008. po stopi od 15% godišnje propisanoj Uredbom Vlade Republike Hrvatske o visini stope zatezne kamate za period do 31.12.2007. (NN 72/02), za period od 01.01.2008. do 31.07.2015. po eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za 5 postotnih poena (NN 35/05), od 01.08.2015. pa do 31.12.2022. po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za

referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 01.01.2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na sve posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

III Nalaže se tuženiku da tužitelju naknadi trošak parničnog postupka u iznosu od 1.590,92 eur zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 13. srpnja 2026. pa do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana, dok se u preostalom dijelu zahtjev odbija kao neosnovan.

IV Odbija se zahtjev tuženika za naknadom troškova postupka.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi od 19. srpnja 2023. navodi da je sa prednikom tuženika 10.04.2008. sklopio Ugovor o kreditu broj: 312564, kojim ugovorom je tuženik odobrio tužitelju kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 147.000,00 CHF. Ukazuje na ništetenost odredbe o mjesnoj nadležnosti suda u Zagrebu.

1.1. Odredba čl. 5.1. Ugovora br. 312564 sklopljenog između tužitelja kao korisnika kredita i tuženika kao davatelja kredita od dana 10.04.2008. godine propisuje iznos jednokratne naknade za odobrenje kredita u iznosu od 1,75 % od iznosa kredita, što je u kunskoj protuvrijednosti primjenom tečaja koji je bio važeći na dan zaključenja ugovora o kreditu iznosi 9.950,00 kn. Navedena naknada naplaćena je sukladno navedenoj odredbi ugovora prilikom puštanja kredita u tečaj. U predmetnom ugovoru nije definiran pojam „jednokratna naknada” koja se naplaćuje prilikom prvog korištenja kredita niti se pojašnjava kojim konkretnim uslugama ona odgovara odnosno koje vrste usluga i troškova ona pokriva ali tuženik uredno naplaćuje navedenu naknadu prije stavljanja odobrene novčane svote na raspolaganje tužitelju. Takve odredbe su nejasne i nerazumljive uzimajući u obzir činjenice koje su tužitelju u trenutku zaključenja ugovora bile poznate, uključujući i informacije koje je tuženik kao kreditor učinio dostupnim. Obzirom da je u konkretnom slučaju ugovor sklopljen na unaprijed sastavljenom obrascu pripremljenom od strane banke (tuženika) temeljem kojeg se o spornim ugovornim odredbama nije pojedinačno pregovaralo. Ugovor o kreditu je formularni (tipski) ugovor pripremljen od strane banke za veći broj korisnika te tužitelj nije mogao niti prigovoriti niti utjecati na sadržaj bilo koje ugovorne odredbe. Tužitelj je ovako formulirani ugovor mogao samo prihvatiti, a da se nije slagao s bilo kojom odredbom ugovora tada do njegovog sklapanja ne bi niti došlo. I Vrhovni sud RH u svojoj odluci posl.br. Revt-249/14 jasno navodi cit. « ... da su korisnici kredita kao potrošači u odnosu na banke kao trgovce faktično bili u ovisnom položaju, te dovedeni u situaciju uzmi ili ostavi ("take it or leave it") ...». Dakle, pozicija tužitelja i tuženika u ovakvom ugovornom odnosu nije ni jednaka ni

ravnopravna. Direktivom Vijeća 93/13 koja je implementirana u hrvatski pravni sustav propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, s tim da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Pravna posljedica ovakvih odredbi je njihova nepoštenost i ništetnost. Nadalje, navedena Direktiva propisuje i da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštene ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani, i isporučene usluge i robu, na drugoj, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene, što u predmetnoj stvari nije slučaj. Spornom odredbom ne predviđa se niti priroda tih troškova, niti usluge koje se njima plaćaju te uopće nije razvidan razlog njihove naplate. Sukladno odredbi čl.323. Zakona o obveznim odnosima ništetnost ugovornih odredbi ima za posljedicu obvezu ugovorne strane da vrati drugoj strani sve što je na temelju takvih ništetnih odredbi primila. Sve opisane odredbe ugovora o naknadi za odobrenje kredit protivne su kogentnim odredbama čl. 81. i 82. Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/2003), koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora, s time da je posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe njezina ništetnost (čl. 87. Zakona o zaštiti potrošača). Sukladno odredbi čl. 323. Zakona o obveznim odnosima ništetnost ugovornih odredbi ima za posljedicu obvezu ugovorne strane da vrati drugoj strani sve što je na temelju takvih ništetnih odredbi primila. Predlaže da sud donese presudu kojom će utvrditi ništetnost sporne odredbe te naložiti tuženiku da tužitelju isplati iznos od 1.320,59 eur zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 10. travnja 2008. do isplate.

1.2. Nakon provedenog financijskog vještačenja tužitelj je zahtjev za isplatom uskladio sa istim na način da od tuženika potražuje isplatu iznosa od 1.316,59 eur sa kamatom od 30. travnja 2008.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu prigovara mjesnoj nadležnosti Općinskog suda u Puli, zbog sporazumno ugovorene mjesne nadležnosti suda u Zagrebu. Člankom 11.3. Ugovora o kreditu br. 312564, sklopljenog 10.04.2008. (dalje u tekstu „Ugovor o kreditu“ ili „Ugovor“) ugovorena je nadležnost suda u Zagrebu za sve sporove iz tog Ugovora. Zakon o parničnom postupku (NN 53/1991 - 89/2014, dalje u tekstu kao: „ZPP“). Nadalje, osporava u cijelosti tužbu i tužbeni zahtjev jer su neosnovani iz razloga što je potraživanje tužitelja zastari, što utvrđenja iz Parnice Potrošač nisu primjenjiva na ugovorni odnos koji je predmet Tužbe, jer tužitelj nije niti pokušao dokazati da se radi o odredbama o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i koje su suprotno načelu savjesnosti i poštenja dovele do neravnoteže među strankama. Nesporno je da su tužitelj i pravni prednik tuženika sklopili Ugovor o kreditu na razdoblje od 30 godina u iznosu od 147.000,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti. Nadalje, ističe kako nema nikakvog zakonskog uporišta u tada primjenjivim propisima, a niti uporišta u sudskoj praksi, da ugovorna odredba prema kojoj tuženik ima pravo na naknadu za obradu ugovora o kreditu, tj. naknadu za odobrenje ugovora o kreditu. Štoviše, propisi koji su tada bili na snazi nisu predviđali zabranu takve naknade. Zaključno, ne postoji uporište niti u jednom pravnom propisu iz kojeg bi proizlazila čak i najmanja sumnja da je tuženik u bilo kojem trenutku postupao nedopušteno, tj. protivno prisilnim propisima ili Ustavu Republike Hrvatske, a tužitelj nije predložio niti jedan dokaz kojim bi dokazao suprotno. Kao što je već navedeno,

tužitelj je dužan dokazati kako osnovu tako i visinu svog tužbenog zahtjeva. Da bi se određena ugovorna odredba mogla utvrditi ništetnom, potrebno je da se kumulativno ispune sljedeći uvjeti:

da se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo;

da je odredba i/ili nejasna, i/ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva; te naposljetku,

da je odredba suprotna načelu savjesnosti i poštenja i da stoga uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (ovdje tužitelja).

Niti jedna od ove tri pretpostavke nije ispunjena, niti je tužitelj ponudio bilo koji dokaz kako bi potvrdio svoje navode, iako je teret dokaza na tužitelju. Već samim pregledom Ugovora moguće je zaključiti da su ispunjene dvije pretpostavke – jasna i lako uočljiva odredba. Člankom 5. Ugovora jasno je propisano da se tužitelj tuženiku obvezuje platiti temeljem Ugovora sve naknade i troškove sukladno Tarifi, a naročito naknadu za odobrenje kredita u iznosu od 1,75% iznosa kredita. Navedena odredba jasno je koncipirana Ugovorom te unesena u Ugovor na lako uočljivom mjestu, bez ikakvih dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ili umetnutim u fusnotu Ugovora. Glede tvrdnje tužitelja da se o predmetnoj odredbi Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, kao što je već više puta navedeno, tužitelj ovu tvrdnju nije potkrijepio niti jednim dokazom. Tuženik nije niti pokušao dokazati da se radilo o formularnom ili tipskom ugovoru na čiji sadržaj tužitelj nije imao utjecaja. Svaki ugovor o potrošačkom kreditu što ga tuženik sklapa ili je sklapao s potrošačem prilagođen je potrošača s kojim se ugovor sklapa. Pa se tako ugovori o kreditu između više potrošača razlikuje u bitnim sastojcima ugovora kao što su kamatna stopa, iznos glavnice, vrijeme otplate i drugim. Osim što je tvrdnja neosnovana tužitelj zanemaruje i značenje pojma „formularni, tj. standardizirani ugovori“. Naime, pojam „formularni“ označavaju ugovore koji imaju unaprijed utvrđen sadržaj i uvjete pod kojim ih jedna ugovorna strana pristaje sklopiti. Formularni ugovori se pak dijele na adhezijske ugovore, tipske ugovore i na opće uvjete poslovanja. Osnovna razlika između adhezijskih ugovora i tipskih ugovora je upravo u tome što kod tipskih ugovora stranka koja je sastavila tipski ugovor pristaje na odstupanja od predloženih odredbi dok kod adhezijskih ugovora dolazi do primjene „uzmi ili ostavi“ načela. Dakle čak da je i tuženik koristio ugovore unaprijed određenog sadržaja to nipošto nije značilo da je tužitelj nije imao utjecaja na sadržaj istih upravo zato što se nije radilo o adhezijskim ugovorima. Tužitelj se poziva na odredbu članka 96. stavka 2. ZZP-a, ali zaboravlja na dio te odredbe koji kaže: „ (...) *zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj...*“ Dakle za primjenu te odredbe nužno je da tužitelj zaista nije imao utjecaj na sadržaj ugovora što nije točno. Nadalje, netočno je tvrditi da je tuženik donio proizvoljnu odluku naplate naknade za izdavanje kredita već je naknada, njen iznos i valuta po kojoj se obračunava naknada bila propisana primjenjivom Odlukom o naknadama i kamatama tuženika (dalje u tekstu: „Tarifa“). Tužitelju je prilikom sklapanja Ugovora o kreditu bilo poznato da se na navedeni ugovorni odnos primjenjuje Tarifa (članak 5. Ugovora o kreditu), koja je interni akt tuženika i dostupan je svima. Tužitelj se u svakom trenutku bio slobodan dodatno informirati o spomenutoj Tarifi te značenju odredbe članka 5. Ugovora o kreditu. Očito je stoga da se o naknadi za odobrenje Ugovora o kreditu pregovaralo prvenstveno s obzirom na to da su ugovorne strane izrijeком ugovorile primjenu Tarife te da je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan odabrati neki drugi model kredita od onih koji su u to vrijeme bili dostupni na tržištu. Dalje, odredba o ulaznoj klauzuli iz Ugovora je jasna, uočljiva i lako razumljiva. Da je odredba jasna i uočljiva nije i ne može biti dvojbeno, budući da je ista sastavni dio ugovora i u njemu je izričito navedena. Postojanje i naplaćivanje naknade za

izdavanje kredita u vrijeme sklapanja Ugovora bila je uvriježena u praksi banaka te je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan pregovarati s tuženikom oko plaćanje spomenute naknade. S obzirom da je očito da je odredba o ulaznoj naknadi iz Ugovora i jasna, i uočljiva i razumljiva, njezinu nedopuštenost odnosno ništetnost nije ni moguće utvrđivati, a u skladu s prethodnim obrazloženjem tzv. testa razumljivosti u prethodnim paragrafima ovog odgovora. Konačno, tužitelj nije dokazao da se radi o odredbama o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i koje su suprotno načelu savjesnosti i poštenja dovele do neravnoteže među strankama. Predlaže odbijanje tužbenog zahtjeva.

3. U tijeku postupka pročitani su nalaz i mišljenje vještaka MARIMAR- FIN d.o.o. i njegova dopuna, Ugovor o kreditu, promet po kartici, saslušan je tužitelj kao parnična stranka.

4. Tužbeni zahtjev tužitelja je osnovan.

5. U odnosu na mjesnu nadležnost, prema stavu ovoga suda, obzirom da predmetni Ugovor o kreditu predstavlja potrošački ugovor, za odlučivanje o spornom pitanju ugovorene mjesne nadležnosti, valja primijeniti Zakon o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 79/07, 125/07, 79/09, 89/09, 113/09, 78/12, 56/13 i 41/14, dalje u tekstu: ZZZP/07) koji je usklađen s pravnim aktima Europske unije, među ostalim s Direktivom Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o ugovornim odredbama u potrošačkim ugovorima koje se protive načelu savjesti i poštenja (nepoštenim odredbama - čl. 1.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača, „Narodne novine“ broj 78/12, dalje ZIDZZP). Iako je ugovor o kreditu, čije odredbe su predmet ovog spora, sklopljen prije pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, već za vrijeme pregovora o pristupanju preuzeta je obveza prihvatanja pravne stečevine Europske unije i Ugovorom o pristupanju Republika Hrvatska se obvezala primjenjivati propise Europske unije te ih implementirati u svoje propise.

5.1. Osim toga, obveza je sudova da prate europsku sudsku praksu, tako i presudu suda Europske unije u predmetu *Oceano Grupo Editorial SA i Salvat Editores SA v Rocio Murciano Quintero* i drugi, a kojom je utvrđena obveza nacionalnih sudova da po službenoj dužnosti ispituju nepoštenost spornih odredbi, bez obzira radi li se o materijalnim ili postupovnim odredbama. U toj je odluci sud zaključio da se prorogacijska klauzula u potrošačkom ugovoru, a kojom je ugovorena isključiva nadležnost suda u mjestu glavnog poslovnog mjesta prodavatelja ili pružatelja usluga, treba smatrati nepoštenom u smislu čl. 3. Direktive ako su ispunjene temeljne pretpostavke: da se o njoj nije posebno pregovaralo te da suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

5.2. Odredbom čl. 96. ZZZP/07 propisano je kako se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (st. 1.), s time da se smatra kako se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca (st. 2.), a odredba čl. 102. st. 1. ZZZP propisuje da je nepoštena ugovorna odredba ništetna. Sadržajno istovjetne odredbe sadržane su i u čl. 81. i 87. Zakona o zaštiti potrošača koji je bio na snazi u

vrijeme sklapanja ugovora o kreditu ("Narodne novine" broj 96/03, 46/07 i 79/07, dalje u tekstu: ZZP/03), kao i čl. 53. i 59. aktualnog Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 19/22 i 59/23, dalje u tekstu: ZZP).

5.3. Dakle, da bi se neka ugovorna odredba mogla ocijeniti nepoštenom, ona mora biti protivna načelu savjesnosti i poštenja jer se o njoj nije pojedinačno pregovaralo i uzrokovala je znatnu neravnotežu u stranačkim pravima i obvezama.

5.4. U konkretnom slučaju ugovor o kreditu između tužitelja i prednika tuženika sklopljen je u Puli, tužitelj živi u Puli, a ugovornu odredbu o mjesnoj nadležnosti suda u Zagrebu formulirao je unaprijed tuženik, kao trgovac, što proizlazi iz formuliranog obrasca, a o njoj se nije pojedinačno pregovaralo (suprotno nije dokazano). Ugovaranjem nadležnosti suda sjedišta tuženika on ostvaruje pogodnost bitno manjih troškova u odnosu na tužitelja, kao korisnika kredita, s obzirom na udaljenost mjesta prebivališta tužitelja od suda čija je nadležnost ugovorena (približno 285 km do Zagreba), što bi za tužitelja izazvalo visoke troškove dolaska na sud, a time značilo i znatnu neravnotežu u položaju ugovornih strana.

5.5. Kako iz svih utvrđenih okolnosti proizlazi da u konkretnoj situaciji ugovorna odredba o mjesnoj nadležnosti predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu, ona je u smislu čl. 96. st. 1. ZZP/07 ništetna.

5.6. Pritom, uzimajući u obzir da je predmetni ugovor o kreditu sklopljen u Puli (jer je potvrđen kod javnog bilježnika iz Pule), da je prilikom potpisivanja ugovora prednika tuženika zastupao punomoćnik iz Podružnice Pula (kako to proizlazi iz Specijalne punomoći i ovjere javnog bilježnika), očito je da nadležnost ovoga suda postoji i na temelju odredbe čl. 59. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22, dalje u tekstu: ZPP), kojom je propisano da je u sporovima protiv pravne osobe koja ima poslovnu jedinicu izvan svog sjedišta, ako spor nastane u povodu djelatnosti te jedinice, pored suda opće mjesne nadležnosti, nadležan i sud na čijem se području ta poslovna jedinica nalazi (spor je nastao u povodu djelatnosti te jedinice zaključivanjem ugovora o kreditu).

5.7. Nadležnost naslovnog suda može se posredno izvesti i tumačenjem odredaba Uredbe Vijeća broj 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim predmetima, kao i Uredbe (EU) broj 1215/2012 Europskog parlamenta i vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, u predmetima potrošačkih ugovora, a koje uređuju nadležnost država članica kada propisuju da se tužba potrošača protiv druge ugovorne stranke može podići ili pred sudovima države članice na čijem području ta ugovorna stranka ima prebivalište ili pred sudovima države članice na čijem području potrošač ima prebivalište, jer su sve te odredbe donesene radi zaštite i lakšeg ostvarivanja prava potrošača. Ista odredba unesena je i u čl. 19. Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj: 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 9/15, 78/15, 102/15, 52/16, 128/22 i 156/23) kojim je propisano da u sporovima koji nastanu u vezi s ugovorom o kreditu potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane, bilo pred sudovima države u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište ili, neovisno o sjedištu druge ugovorne strane, pred sudovima mjesta gdje potrošač ima prebivalište.

5.8. Iz navedenog proizlazi da je odredba čl. 10. Ugovora o kreditu, kojim je ugovorena mjesna nadležnost suda u Zagrebu, ništetna, a tuženikov prigovor mjesne nadležnosti neosnovan.

6. Predmet spora je zahtjev tužitelja, najprije za utvrđenje ništetnim odredbe članka 5.1. Ugovora o kreditu od 10. travnja 2008. sklopljenog između tužitelja kao korisnika kredita i tuženika kao kreditora, koja se odnosi na jednokratnu naknadu za odobrenje kredita te, po toj osnovi, zahtjev za isplatu iznosa od 1.316,59 eura sa zateznim kamatama tekućim od 30. travnja 2008. do isplate.

6. Pritom, među strankama nije sporno:

- da su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili Ugovora o kreditu 10. travnja 2008. kojim je kreditor odobrio i stavio na raspolaganje tužitelju iznos od 147.000,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti za kupnju stana,
- da je u članku 5.1. tog Ugovora određena naknada u visini od 1,75% od iznosa kredita, jednokratna.

7. Sporno je je li ugovorna odredbe o obvezi plaćanja jednokratne naknade u određenom postotku iznosa kredita ništetna, a posljedično tome, ima li tužitelj osnovano pravo zahtijevati isplatu utuženog iznosa kojeg je tuženik od njega na temelju predmetne odredbe naplatio, visina tužbenog zahtjeva i prigovor zastare.

8. Radi utvrđenja spornih činjenica u ovom predmetu saslušan je tužitelj koji u svom iskazu navodi da je kredit uzeo za kupnju stana kod tuženika jer je bila najpovoljnija ponuda. Prilikom sklapanja tog ugovora ništa mu posebno nisu objašnjavali. Ugovor mu je pročitao od strane djelatnika banke ali ne zna tko je on. Imao je pitanja o više točaka ugovora, nikakav konkretan odgovor na upite nije dobio. Između ostalih pitanje se odnosilo i na ulaznu naknadu, zašto to mora platiti, a u banci mu je rečeno da je tako složen ugovor i bilo je ili potpiši tako ili nema kredita. Ne zna tko je sastavio ugovor, njemu je samo rečeno da dođe u banku, da je riječ o standardnom ugovoru. S djelatnikom banke nije mogao pregovarati o visini ulazne naknade niti o bilo čemu drugom. Javni bilježnik mu je isto kao i djelatnik banke samo pročitao ugovor, nikakvog objašnjenja nije bilo.

8.1. Sud je iskaz tužitelja prihvatio u cijelosti, ocijenivši ga istinitim i uvjerljivim, uz napomenu da ni tuženik njegov iskaz nije osporio.

9. Iz iskaza tužitelja utvrđeno je da je tekst ugovora sastavio tuženik kao kreditor te da tužitelj o spornoj odredbi nije mogao pregovarati jer mu takva mogućnost nije ostavljena. Upravo suprotno, tužitelj u svom iskazu ističe da je plaćanje predmetne naknade bio uvjet podizanja kredita. Utvrđeno je i da tužitelju nije objašnjeno što predmetna naknada zapravo predstavlja, na što se odnosi i iz kojih je razloga u postotku iznosa kredita i zašto baš i tom iznosu.

9.1. Uzimajući u obzir predmetna činjenična utvrđenja, zaključuje se da tuženik nije dokazao svoje navode istaknute u ovom postupku. Tuženik nije dokazao da se o navedenoj odredbi pojedinačno pregovaralo. Upravo suprotno, iz iskaza tužitelja utvrđeno je da pregovaranja nije bilo već je banka diktirala uvjere kreditiranja, a sve da je tužitelj i dobio neke informacije prije sklapanja ugovora o kreditu, iste nemaju značaj pojedinačnog pregovaranja.

10. Naime, ugovor o kreditu reguliran je odredbom članka 1021. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, dalje: ZOO/05), kojom je propisano da se banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava na određeno ili neodređeno vrijeme, za neku namjenu ili bez utvrđene namjene, a korisnik se obvezuje banci plaćati ugovorene kamate i iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno. Povrh predmetne obveze korisnika kredita, druge novčane obveze korisnika nisu zakonski predviđene. Navedeno ne sprječava ugovaranje obveze korisnika da snosi banci nastale troškove, međutim ne način kako je ugovoreno predmetnom ugovornom odredbom uzimajući u obzir da je odredbom članka 81. stavka 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj, dalje ZZP/03) propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

11. Iz naslova i sadržaja predmetne ugovorne odredbe (čl. 5. Ugovora) proizlazi da je ugovorena jednokratna naknada u visini 1,75% od iznosa kredita. Analizirajući naslov i sadržaj predmetne odredbe te cijeneći iskaz tužitelja, utvrđeno je da je predmetna odredba suštinski nerazumljiva i nejasna. U predmetnoj ugovornoj odredbi uopće nije naznačeno na što se predmetna naknada odnosi i što se njome plaća. Jedino što se može zaključiti analizom predmetne odredbe jest da se tuženiku određuje obveza plaćanje jednokratne naknade u visini razmjernoj iznosu kredita. Pri tom niti na koji način iz teksta ugovora ne proizlazi što ta naknada predstavlja niti zašto je određena upravo u toj visini.

12. Slijedom svega navedenog, ovaj je sud utvrdio da je navedena odredba netransparentna, apstraktna i nerazumljiva, a time nepoštena prema korisniku kao potrošaču, u smislu odredbe članka 81. stavka 1. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača.

13. Nadalje, nepoštenje banke ogleda se i u tome što je plaćanje predmetne naknade ugovoreno kao uvjet isplate kredita. S tim u vezi valja istaknuti da je u presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. u predmetu poslovni broj C-26/13 navedeno da čl. 4. st. 2. Direktive 93/13/EEZ treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva, što u ovom konkretnom slučaju znači da u ugovoru moraju na transparentan način potrošaču biti objašnjeni razlozi i pojedinosti mehanizma određivanja i obračuna naknade za odobravanje kredita, tako da potrošač na temelju točnih i razumljivih kriterija može predvidjeti ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze.

13.1. Stajališta suda EU u tumačenju i primjeni Direktive 93/13/EEZ jasno naglašavaju važnost (informiranog, upućenog) obavješćavanja potrošača prije sklapanja ugovora o ugovornim uvjetima i njihovim posljedicama. Takvo obavješćavanje od bitne je važnosti za potrošača jer će samo na temelju prethodne, potpune i razumljive obavijesti potrošač biti u situaciji razumno shvatiti i predvidjeti posljedice i ekonomske učinke koje za njega može imati sklapanje ugovora s takvim ugovornim odredbama.

13.2. Praksa suda EU iz predmeta C-26/13 od 30. travnja 2014. odraz je ustaljenog stajališta da se potrošač nalazi u slabijem položaju u odnosu na poduzetnike (u konkretnom slučaju banku), kako u pogledu pregovaračke snage tako i u pogledu razine obaviještenosti, odnosno položaja koji vodi do pristanka na uvjete koje je

poslovni subjekt prethodno sastavio, bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj. Upravo zbog tog slabijeg položaja potrošača Direktiva 93/13/EEZ obvezuje države članice da propišu mehanizam koji će osigurati da bilo koja ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo može biti podvrgnuta ispitivanju kako bi se ocijenilo je li eventualno nepoštena.

14. Nakon utvrđenja bitnih okolnosti da tužitelj kao korisnik kredita s tuženikom kao kreditorom nije posebno pojedinačno pregovarao o ugovornoj odredbi iz čl.5.1. Ugovora, da je predmetna odredba bila unaprijed formulirana od strane tuženika, a tužitelj kao korisnik kredita nije imao utjecaja na njen sadržaj te potom cijeneći utvrđenja o nedostatku transparentnosti vezano za navedenu odredbu, valja se osvrnuti na značaj i posljedice takve nepoštene odredbe za tužitelja kao korisnika kredita. Cijeneći okolnost da je tuženik tužitelju kao uvjet za isplatu kredita prethodno nametnuo plaćanje naknade na temelju nerazumljive, neprovjerljive i paušalne odredbe, sud je ocijenio da je navedena odredba doprinijela značajnoj neravnoteži u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja. Pri tom visina iznosa naplaćene naknade nije uopće od utjecaja za utvrđenje značajne neravnoteže, jer bi bilo koji iznos naplaćen za uslugu koja nije pružena odnosno čiji nastanak i visina nije određena, doveo do značajne neravnoteže. Svako suprotno tumačenje opravdavalo bi ugovaranje nepoštenih odredaba jer za sobom nose teret manjih iznosa, što je nedopustivo.

15. Slijedom svega navedenog, sud je utvrdio da je navedena ugovorna odredba nepoštena u smislu članka 81. stavka 1. ZZP/03 (članka 96. stavka 1. ZZP/07), a time ništetna u smislu članka 87. ZZP/03 (članka 102. ZZP/07) te nastavno u smislu odredbe članka 322. stavka 1. u vezi članka 324. stavka 1. ZOO-a. Stoga je prihvaćen deklaratorni tužbeni zahtjev tužitelja i odlučeno je kao u točki I izreke ove presude.

16. Prema čl. 323. st. 1. ZOO/05 u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijena u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

16.1. Tužitelj stoga ima pravo na restituciju iznosa isplaćenog na temelju ništetne odredbe Ugovora o kreditu po pravilima ZOO/05 o stjecanju bez osnove zajedno sa zateznim kamatama od dana plaćanja odnosno stjecanja od strane tuženika kao nepoštenog stjecatelja (čl. 1111. ZOO/05 kao opće pravilo i čl. 1115. kao pravilo o opsegu vraćanja). To stoga što je tuženik na temelju navedene ništetne odredbe ugovora o kreditu nezakonito naplatio naknadu od tužitelja. Pritom, stav je ovoga suda da je tuženik nepošten stjecatelj jer je, s obzirom na odredbu čl. 87. ZZP/03, već u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu mogao znati da je navedena ugovorna odredba o naknadi nepoštena, posljedično ništetna i da mu, sve ono što na temelju tako ugovorenih odredbi bude primio, ne pripada.

16.2. Sudsko utvrđenje ništetnosti odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takve odredbe nije bilo. Utvrđenjem ugovorne odredbe ništetnom potrošač stječe pravo na restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba ništetna.

17. Radi utvrđenja osnovanosti visine tužbenog zahtjeva proveden je dokaz financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku MARIMAR FIN d.o.o. Iz nalaza i mišljenja vještaka utvrđeno je da je prema ugovornoj obvezi sukladno odredbi čl. 5. 1. predmetnog Ugovora o kreditu tužiteljeva obveza s osnova naknade za obradu kredita pri isplati kredita na dan 30.04.2008. godine iznosila bi 11.422,67 HRK, odnosno *1.516,05 EUR. Međutim, iz knjigovodstvenog prometa kredita vještak je utvrdio da je tužitelj tuženiku pri isplati kredita na dan 30.04.2008. godine podmirio naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 9.919,84 HRK, odnosno *1.316,59 EUR.

17.1. Na nalaz i mišljenje vještaka stranke nisu imale primjedbi a istoga prihvaća i ovaj sud kao objektivnog i izrađenog u skladu sa pravilima struke.

18. Slijedom navedenog, sud je prihvatio tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti te je, na temelju odredaba članaka 1111. i 1115. ZOO/05, u točki II izreke presude naložio tuženiku da tužitelju isplati iznos od 1.316,59 eura zajedno sa zateznim kamatama od plaćanja naknade 30. travnja 2008. do isplate.

18.1. Odluka o stopi zateznih kamata donesena je na temelju odredaba članka 29. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022, 145/2023, 155/2023).

19. Tuženikov prigovor zastare nije osnovan. Naime, prema pravnom shvaćanju Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2020. zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva (slučaju kakav je i ovaj), prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. st. 1. ZOO/05, kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. S obzirom da je ništetnost ustanovljena ovom presudom, razvidno je da zastarni rok za isplatu nije protekao.

20. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi članka 154. stavak 1. u vezi sa člankom 155. ZPP-a i na odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj: 138/23, dalje: Tarifa).

20.1. Tužitelj je u ovoj pravnoj stvari zastupan po punomoćnici odvjetnici pa mu pripada po 75 bodova za sastav tužbe, sastav podneska od 14. studenog 2025. i za zastupanje na ročištima 7. lipnja 2024., 4. ožujka 2025. i 1. lipnja 2026. Za zastupanje na ročištu 5. studenog 2025. tužitelju pripada 18,75 bodova te za pristup na ročište za objavu presude 50 bodova. Tužitelju je priznato ukupno 443,75 bodova što uzimajući u obzir vrijednost boda i PDV 1.109,38 eura. Tom iznosu treba pridodati trošak utrošenog predujma u iznosu od 400,00 eur te trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 26,54 eura i pristojbu na presudu u iznosu od 55,00 eura uzimajući u obzir da je tužitelj mogao ostvariti mogućnost plaćanja polovice propisanog iznosa na tužbu, odnosno da će moći ostvariti mogućnost plaćanja polovice propisanog iznosa pristojbe na odluku, cijeneći da i stranke moraju, sukladno odredbi članka 10. ZPP-a, nastojati da se postupak provede sa što manje troškova.

20.2. Stoga je naloženo tuženiku da tužitelju naknadi troškove ovog postupka isplatom ukupnog iznosa od 1.590,92 eura zajedno sa zakonskim zateznim

kamatama od donošenja presude do isplate, sukladno odredbi članka 151. stavka 3. ZPP-a.

20.3. U preostalom dijelu u odnosu na trošak sastava podnesaka od 11. ožujka 2024. i 12. lipnja 2024., zahtjev tužitelja je odbijen jer isti nije bio nužan za vođenje ovoga postupka.

20.4. Tuženik nije uspio u sporu pa je njegov zahtjev za naknadu parničnog troška u cijelosti odbijen kao neosnovan.

U Puli 13. srpnja 2026.

S u d a c
Helena Božović Sladaković

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba nadležnom županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovoga suda, u roku od petnaest (15) dana od dana ročišta za objavu presude za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu za objavu, odnosno od dana primitka presude za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu za objavu.

DNA:

1. tužitelju po punomoćnici uz sudsku pristojbu na presudu i rješenje o povratu predujma
2. tuženoj po punomoćnicima

Broj zapisa: **9-3088a-adc50**

Kontrolni broj: **03817-fd7b2-05c91**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku,
Općinski sud u Puli - Pola potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.